

Nuorten päihdepalveluiden kehittäminen

Hankesuunnitelma

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

22.8.2025

versio 0.2

Sisällysluettelo

1 Hankkeen tarve	3
2 Kohderyhmä	4
3 Hankkeen tavoitteet	4
4 Toteutus	6
4.1 Aikataulu	6
5 Tuotokset, tulokset ja vaikutukset.....	7
6 Hankkeen hallinnointi.....	8
6.1 Hankkeen toimijat ja organisoituminen.....	8
6.2 Hankkeen kustannukset ja resurssit	9
6.3 Viestintä	10
6.4 Seuranta ja arviointi	13
6.5 Riskit ja niihin varautuminen.....	14
Lähdeluettelo.....	0

1 Hankkeen tarve

Nuorten huumekuolemien ennaltaehkäisy on tärkeä ja ajankohtainen aihe, joka vaatii tehokkaita toimenpiteitä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella nuorten päihteiden käyttö, tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö sekä rahapelaaminen ovat lisääntyneet ja ovat yleisempiä kuin muualla Uudellamaalla. Kouluterveyskysely 2023 tuloksista selviää, että alkoholin viikoittainen käyttö on lisääntynyt 8. ja 9. luokkalaisten keskuudessa (15,8 %) ja huumaavien aineiden käyttö 30 vrk:n sisällä on lisääntynyt sekä 8. ja 9. luokkalaisilla (5,9 %) että lukiolaisilla (7,1 %). Lukiolaisten viikoittainen alkoholin käyttö on suurempaa koko maahan verraten (6,8 % vs. 4,5 %) ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 3,8 % on käyttänyt jotain muuta huumaavaa ainetta viimeisen 30 päivän aikana (koko maa 2,7 %).

Hankkeen tavoitteena on vastata nuorten päihteiden käytön ja huumekuolemien ennaltaehkäisyyn. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella puuttuu matalankynnyksen palveluja nuorille alle 25-vuotiaille päihteiden käyttäjille tai sen riskissä oleville sekä palveluiden ulkopuolella oleville nuorille. Alueen palvelupolut nuorille ovat keskeneräisiä, ja panostusta tarvitaan nuorten ehkäisevään päihdetyöhön, kuten huumeiden käytön mini-interventio koulutuksiin ja stigman vähentämiseen.

Tarve toiminnalle on selvitetty kouluterveyskyselyn 2023 tuloksista, jotka osoittavat päihteiden käytön lisääntymisen nuorten keskuudessa. Lisäksi hyvinvointialueen ja kuntien palveluiden sekä kolmannen sektorin yhteistyötä nuorten suhteen tulisi tehostaa, sillä tällä hetkellä alueella ei ole organisoitua yhteistyötä nuorten suhteen.

Suomen Kestävän kasvun ja tulevaisuuden sotekeskus -hankkeiden aikana perustettiin uusi nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluyksikkö Zemppi, joka on tarkoitettu keskivaikeasti oireileville nuorille. Yksikkö tarjoaa apua ja tukea 13-21-vuotiaille nuorille ja tukea heidän perheilleen. Yksikössä työskentelee moniammatillinen tiimi, joka tekee tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Samalla päätettiin luopua nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdeyksiköstä ja siirrettiin vastuuta lievistä haasteista kärsiville opiskeluhuoltoon, lääkinnälliseen kuntoutukseen, kasvatus- ja perheneuvontaan, lapsiperheiden sosiaalipalveluihin ja kolmannelle sektorille. Näille ei ole kuitenkaan pystytty antamaan mitään välineitä päihteiden käytön tunnistamiseen tai menetelmiä interventioon. Yhteistyö on myös heikkoa kolmannen sektorin ja kuntien kanssa. Mielenterveyden osalta näihin palveluihin on panostettu Suomen kestävän kasvun hankkeen aikana mutta päihdeosaaminen sekä palvelutarjonta että tunnistaminen on alueella heikkoa.

Samaan asiaan on aiemmin kehitetty ratkaisuja, kuten matalankynnyksen palveluja ja mini-interventioita, jotka ovat osoittautuneet tehokkaiksi nuorten päihteiden käytön vähentämisessä (Policy, 2024). Näitä ratkaisuja aiotaan hyödyntää hankkeessa, ja aiemmat kokemukset ja arviointien tulokset osoittavat, että matalankynnyksen palvelut ja mini-interventiot ovat vähentäneet päihteiden käyttöä ja parantaneet nuorten hyvinvointia (Policy, 2024)

THL suosittelee mini-interventioita varhaisen puuttumisen menetelmänä, joka voi vähentää päihteiden käytön riskejä ja haittoja. Mini-interventio on tärkeä työkalu päihteiden käytön

ehkäisyssä ja hoidon tarpeen tunnistamisessa. Se tarjoaa ammattilaisille välineitä ja menetelmiä, joilla voidaan tehokkaasti puuttua päihteiden käyttöön ja ohjata asiakkaita tarvittaviin palveluihin. THL korostaa myös matalan kynnyksen avun hakemisen merkitystä, ja suosittelee vahvistamaan luottamusta huumeiden käyttäjien ja viranomaisten välillä, jotta avun hakemisen kynnyks madaltuisi. (Kailanto & Viskari, 2022)

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella ei ole organisoitua yhteistyötä nuorten suhteen, joten hankkeen tavoitteena on tehostaa hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä nuorten ehkäisevässä päihdetyössä. Hankkeen avulla pyritään luomaan matalankynnyksen palveluja nuorille alle 25-vuotiaille päihteiden käyttäjille tai sen riskissä oleville sekä palveluiden ulkopuolella oleville nuorille.

Hankkeella ei ole kilpailu tai markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia.

2 Kohderyhmä

Hankkeen keskeisin kohderyhmä on 15–23-vuotiaat päihteitä käyttävät nuoret tai sen riskissä olevat sekä palveluiden ulkopuolelle tipahtaneet nuoret sekä heidän vanhempansa.

Toimintaa järjestetään ja kehitetään näiden nuorten ja heidän vanhempiensa tukemiseksi ja hyvinvointinsa edistämiseksi. Toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin osallistetaan monialainen ohjausryhmä, joka koostuu eri alojen asiantuntijoista. Tämä ryhmä koordinoi projektin toimenpiteitä ja varmistaa, että toiminta vastaa kohderyhmän tarpeisiin.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella asuu noin 99 000 asukasta (Tilastokeskus, 2022), joista 26,2 % on alle 25-vuotiaita lapsia ja nuoria. Erityisesti 7–15-vuotiaiden suhteellinen määrä (11 %) on hyvinvointialueiden vertailussa viidenneksi suurin. Väestön ennustetaan kasvavan maltillisesti tulevina vuosina. Alueella 0–17-vuotiaita on 19,8 % väestöstä, kun koko maan keskiarvo on 18,4 %. Syrjäytymisriskissä olevia 18–24-vuotiaita on 17,6 %, kun vastaavasti koko maassa luku on 15,4 %. (Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, 2023)

Hankkeen toiminta-alueella potentiaalisen kohderyhmän kokonaismäärä on siis merkittävä, ja hankkeen toimintojen piiriin tavoitellaan mahdollisimman laajaa osaa tästä kohderyhmästä. Kohderyhmä voidaan tarvittaessa segmentoida eri toiminnoittain, esimerkiksi ikäryhmän, päihteidenkäytön riskin, asumismuodon tai palveluiden ulkopuolelle jäämisen perusteella.

3 Hankkeen tavoitteet

Valtionavustuksen hankkeen tavoitteena on ehkäistä nuorten huumekuolemia kehittämällä menetelmiä huumeiden käytön varhaiseen tunnistamiseen, tuen ja hoidon koordinaatioon sekä ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja hoitomenetelmien sisällön kehittämiseen.

Nuorten päihteidenkäyttö ja syrjäytyminen ovat kasvavia haasteita, jotka vaativat moniammatillista yhteistyötä ja tehokkaita ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on tarve selkeyttää ja vahvistaa palveluita nuorille, jotka ovat päihteidenkäytön riskissä tai ovat jo ajautuneet palveluiden ulkopuolelle.

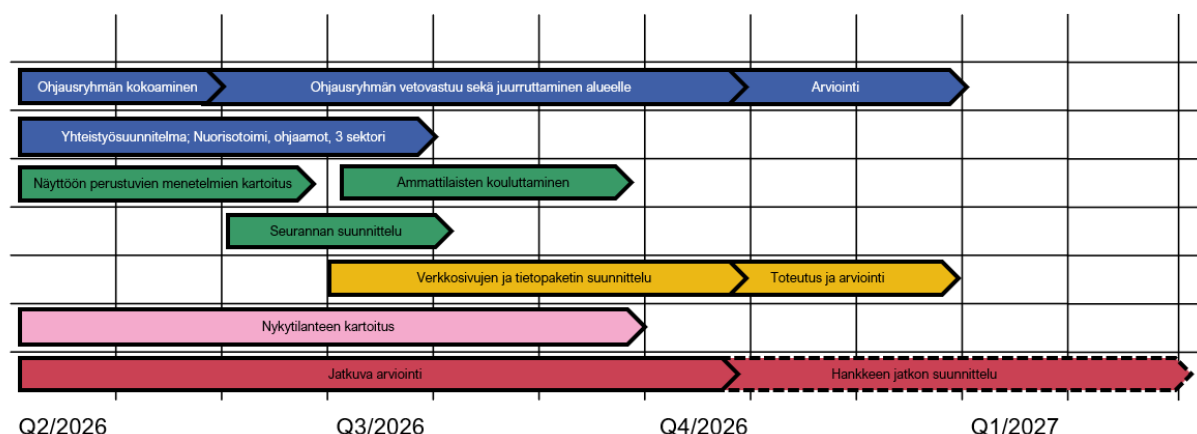
Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin välillä sekä selvittää palveluvajeet ja kehittää kokonaisvaltainen palvelujärjestelmä, joka tukee nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia. Tämä edellyttää päihteidenkäytön varhaista tunnistamista, näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönottoa, stigmaan liittyvän tietoisuuden lisäämistä ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen suunnattujen matalan kynnyksen palveluiden kehittämistä. Tavoiteltu muutos, konkreettiset toimenpiteet ja mittarit muutoksen toteutumiseen seurantaan on kuvattu seuraavassa taulukossa.

Tavoiteltu muutos	konkreettiset toimenpiteet	Mittari
Yhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen ja kuntien välillä, jotta nuorten palvelut ovat saumattomia ja tehokkaita. Nuorten yhteistyöryhmä kokoontuu säännöllisesti 6 kertaa vuodessa.	- Järjestetään säännöllisesti yhteistyöpalavereita hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. - Varmistetaan nuorisovaltuuston, nuorten parissa toimivien järjestöjen sekä kohderyhmän nuorten ja heidän perheidensä osallistuminen, jotta nuorten ääni kuuluu kehittämistyössä.	Säännöllisten yhteistyöpalaverien määrä Osallistujien määrä Palaute yhteistyökokouksen osallistujilta yhteistyön sujuvuudesta.
Nuorten vanhemmat ja heidän parissaan työskentelevät ammattilaiset tunnistavat varhaisessa vaiheessa nuorten päihteiden käyttöä ja siihen liittyviä riskitekijöitä.	- Mini-interventio-koulutus ammattilaisille. Koulutuksissa käsitellään päihteidenkäytön varhaisia merkkejä ja riskitekijöitä sekä annetaan työkaluja ja menetelmiä niiden tunnistamiseen. - Luodaan tietopaketti nuorten huoltajille vähintään hyvinvointialueen verkkosivuille. Tehostetaan tiedotusta ja viestintää nuorten päihteidenkäytön riskeistä ja varhaisen tunnistamisen tärkeydestä. - Otetaan käyttöön systemaattinen seuranta nuorten päihteiden käyttöön liittyviin ilmiöihin.	Koulutettujen ammattilaisten määrä ja heidän antamansa palaute. Varhaisen puuttumisen interventioiden määrä hankkeen alussa/hankkeen lopussa
Nuorten päihteidenkäyttäjien palvelupolun suunnittelun aloittaminen	- Kartoitetaan nykytilanne. kartoitetaan nykyiset palvelut ja palvelupolut sekä mahdolliset puutteet ja kehityskohteet. - Selvitetään alueen toimijat. Kerätään tietoa nuorilta, heidän perheiltään ja	Nykytilanteen kartoitus tehty. Toimijoiden määrä. Palveluiden käyttöaste Palveluiden kattavuus

	yhteistyötahoilta ja palveluntuottajilta. • Suunnitellaan palvelupolku yhteistyössä. • Kuvataan palvelupolku. • Testataan ja pilotoidaan palvelupolkua käytännössä. Kerätään palautetta käyttäjiltä ja palveluntarjoajilta, ja tehdään tarvittavat muutokset ja parannukset. • Tiedotetaan palvelupolusta laajasti, jotta kaikki osapuolet ovat tietoisia sen olemassaolosta ja toiminnasta	Palaute Palvelupolku kuvattu Käyttäjäpalaute Tiedotuksen tavoitavuus
--	--	---

4 Toteutus

4.1 Aikataulu

KUVA 1: HANKKEEN AIKATAULU

Nuorten päihdepalveluiden kehittäminen käynnistetään valtionavustuksella 1.4.2026.

Maalis-kesäkuu 2025: Aloitetaan yhteistyöpalaverit. Nämä palaverit jatkuvat koko hankkeen ajan.

Varmistetaan oleellisten sidosryhmien osallistuminen kehittämistyöhön. Tämä sisältää mm. nuorisovaltuuston, nuorten parissa toimivien sekä kohderyhmän nuorten ja heidän perheidensä osallistumisen.

Palveluiden nykytilan kartoitus aloitetaan heti hankkeen alussa. Kartoituksessa selvitetään nykyiset palvelut ja palvelupolut sekä mahdolliset puutteet ja kehityskohteet.

Heinä-syyskuu 2025: Käynnistetään mini-interventio-koulutukset ammattilaisille. Nämä koulutukset jatkuvat koko hankkeen ajan, ja niissä käsitellään päihteidenkäytön varhaisia merkkejä ja riskitekijöitä sekä annetaan työkaluja ja menetelmiä niiden tunnistamiseen.

Aloitetaan tietopaketin luominen nuorten huoltajille. Tietopaketin luomisen aikana tehostetaan tiedotusta ja viestintää nuorten päihteidenkäytön riskeistä ja varhaisen tunnistamisen tärkeydestä.

Loka- joulukuu 2025: Aloitetaan systemaattinen seuranta nuorten päihteiden käyttöön liittyviin ilmiöihin.

Arvioidaan hankkeen tuotoksia ja tuloksia. Suunnitellaan jatkokehittämistä.

5 Tuotokset, tulokset ja vaikutukset

Tuotokset ja tuotokset	Vaikutukset
Yhteistyöverkosto, joka kokoontuu säännöllisesti.	Tiedonkulku yhteistyötahojen välillä paranee, mikä vähentää päällekkäistä työtä ja palvelukatkoksia
Nuorten parissa työskentelevillä ammattilaisilla on päihteidenkäytön mini-interventio koulutus suoritettuna.	Useampi nuori saa tukea varhaisessa vaiheessa ja nopeammin ennen vakavia ongelmia Päihteidenkäyttö vähenee ja riskit pienenevät nuorten keskuudessa Koulutus lisää ammattilaisten osaamista ja varmuutta päihteidenkäytön käsittelyssä, mikä parantaa heidän työssään jaksamistaan ja työtyytyväisyyttään Koulutetut ammattilaiset osaavat käsitellä päihteidenkäyttöön liittyviä asioita herkästi ja empaattisesti, mikä vähentää nuorten pelkoa leimautumisesta ja rohkaisee heitä hakemaan apua. Kun ammattilaiset osaavat toimia tehokkaasti ja ennaltaehkäisevästi, resurssit kohdentuvat paremmin ja palveluiden kustannukset voivat laskea.
Hyvinvointialueen verkkosivuilla on ajantasaista tietoa päihteiden käytön riskeistä ja tarvittavat yhteydenottokanavat.	Nuoret ja heidän perheensä löytävät helpommin tarvitsemansa tiedot ja palvelut, mikä parantaa palveluiden saavutettavuutta ja laatua. Nuoret saavat oikea-aikaisempaa ja paremmin kohdennettua tukea. Ajantasainen tieto ja selkeät yhteydenottokanavat vähentävät riskiä, että nuoret jäävät kokonaan palveluiden ulkopuolelle.
Selvitys nuorten päihdepalveluiden nykytilanteesta, tarpeista ja palveluvajeista.	Selvitys auttaa kohdentamaan resursseja tehokkaammin ja kehittämään palveluita, jotka vastaavat paremmin nuorten tarpeisiin. Se myös tukee ammattilaisten työtä ja parantaa nuorten mahdollisuuksia saada oikea-aikaista ja asianmukaista apua.

Monialaista yhteistyötä jatketaan myös hankkeen päättymisen jälkeen, mikä takaa eri toimijoiden välisen tiiviin yhteistyön jatkumisen ja palveluiden laadun säilymisen. Osaamisen ja tiedon lisääntyminen auttaa projektin aikana tavoiteltujen vaikutusten vakiintumista; ammattilaisilla on tiedossa sujuvat palveluketjut ja osaamista päihteiden käytön puheeksiottoon. Hankkeen aikana suunnitellaan, että miten ammattilaisten osaamista ylläpidetään ja seurataan. Nuorten ympärille muodostunut moniammatillinen yhteistyö lisää palveluiden sujuvuutta asiakkaan näkökulmasta.

Kaikki toiminta suunnitellaan hyvinvointialueen olemassa olevilla resursseilla mahdollisen työnkuvan muokkaamisella ja työn joustavuudella, jolloin ei tarvitse pohtia miten toiminta varmistetaan hankkeen jälkeen.

6 Hankkeen hallinnointi

6.1 Hankkeen toimijat ja organisoituminen

Hankkeen omistajana toimii lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tuloksyksiköpäällikkö ja projektipäällikkönä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palveluvastaava. Hankkeeseen palkataan yksi projektikoordinaattori ajalle 1.4.-31.12.2026, joka toimii projektiin toteuttajana. Projektipäällikkö ja projektikoordinaattori seuraavat hankkeen etenemistä ja raportoivat Lasten, nuorten ja perhepalveluiden johtoryhmälle hankkeen etenemisestä sekä hankkeessa perustettavalle monialaiselle ohjausryhmälle. Lasten, nuorten ja perhepalveluiden johtoryhmä hyväksyy projektin suunnitelman ja mahdolliset muutokset, seuraa hankkeen tavoitteiden toteutumista ja arvioi hankkeen vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta.

Projektikoordinaattori on hankkeen keskeinen toimija, joka varmistaa, että eri toimijat toimivat yhteen ja hankkeen tavoitteet saavutetaan. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Viestinnän, talouden ja projektitoimiston asiantuntijat puolestaan varmistavat, että projekti saa tarvittavaa asiantuntijatukea ilman, että siihen palkataan ylimääräisiä henkilöitä. Tämä on resurssien tehokasta käyttöä ja varmistaa projektin laadukkaan toteutuksen.

Hankkeessa tarvitaan ammattimaista viestintää nuorille, ammattilaisille, perheille ja sidosryhmille. Viestinnän asiantuntijat tukevat viestinnän laatimista ja varmistavat, että viestintä on vaikuttavaa, hyvinvointialueen brändin mukaista sekä tavoittaa oikeat kohderyhmät. Hanke on taloudellisesti merkittävä ja sen budjetin hallinta vaatii asiantuntevaa seurantaa ja raportointia. Talouden asiantuntijat vastaavat rahoituksen seurannasta, maksatushakemuksista ja talousraporteista rahoittajalle. Hallinnolliset tehtävät vaativat tukea. Projektitoimisto auttaa hankkeen sujuvassa toteutuksessa ja varmistaa, että käytännön asiat, kuten asiakirjojen arkistointi ja raportointiaikataulut, etenevät suunnitellusti. Tämä vähentää projektikoordinaattorin hallinnollista kuormaa, jotta hän voi keskittyä hankkeen ydintoimintoihin.

6.2 Hankkeen kustannukset ja resurssit

Tässä hankkeessa on myönnetty 50 000 euroa valtionavustusta nuorten huumekuolemien ehkäisemiseksi. Lisäksi hankkeelle osoitetaan 5-20% talouden-, viestinnän- ja projektitoimiston asiantuntijoiden kustannuksista, jotka katetaan omasta budjetista. Valtionavustuksella palkataan projektikoordinaattori 9 kuukaudeksi, ja varataan rahaa mini-interventio koulutukseen.

6.2.1 Henkilöstöresurssit

Hankkeeseen käynnistämiseen palkataan yksi projektikoordinaattori ajalle 1.4.-30.12.2026. Projektikoordinaattoreilla on päävastuu hankkeen toteuttamisesta.

Monialainen ohjausryhmä (osa-aikainen), Koostuu keskeisistä nuorten kanssa työskentelevistä toimijoista julkiselta, yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta. Monialaisessa ohjausryhmässä on Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden edustaja, nuorisotoimen edustaja, poliisin sosiaaliohjaaja, mielenterveys- ja päihdepalveluiden edustaja, lasten, aikuisten sosiaalipalveluiden edustaja, lääkäripalveluiden edustaja ja kumppanuustalon koordinaattori. Monialaista ohjausryhmää voidaan täydentää hankkeen aikana.

Lisäksi viestintään ja hankkeen hallintaan osoitetaan asiantuntijoiden työaikaa tarpeen mukaan. Työhön osallistuvien työntekijöiden työaikaa ositetaan hankkeelle 5–20 %.

Matkakuluja syntyy matkustamisesta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sisällä ajoittain.

6.2.2 Tilaratkaisut

Ei vaadi erillisiä toimitiloja – hyödynnetään hyvinvointialueen, kuntien ja yhteistyökumppaneiden tiloja. Palaverit ja koulutukset järjestetään pääosin olemassa olevissa tiloissa tai etäyhteyksin.

6.2.3 Muut resurssit

Projektityöntekijöille tarvitaan työvälineet, tietokone ja puhelin. Muuten hyödynnetään hyvinvointialueen sähköisiä järjestelmiä (mm. Teams, sähköiset kyselyt). Tiedotukseen ja viestintään hyödynnetään hyvinvointialueen viestinnänasiantuntijoita ja -työkaluja. Hyödynnetään sosiaalista mediaa ja yhteistyökumppaneiden kanavia.

Järjestöjen ja vertaistukiryhmien vapaaehtoisia voidaan hyödyntää projektissa.

6.2.4 Budjetti

Kustannuserä	Valtionavustus (€)	Oma budjetti (€)	Yhteensä (€)	Huomautukset
Henkilöstökulut				
Projektikoordinaattori	43 500,00 €	- €	43 500,00 €	3556 €/kk + sivukulut 9kk
Talouden asiantuntija	- €	8 000,00 €	8 000,00 €	5-20% työajasta
Viestinnän asiantuntija	- €	8 000,00 €	8 000,00 €	5-20% työajasta
Projektitoimiston asiantuntija	- €	8 000,00 €	8 000,00 €	5-20% työajasta
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	600,00 €	- €	600,00 €	työsuhde edut, jne
Henkilöstökulut yhteensä	44 100,00 €	24 000,00 €	68 100,00 €	
Matkakulut	1 000,00 €	- €	1 000,00 €	
Palvelujen ostot				
Mini-interventio koulutus	2 400,00 €	- €	2 400,00 €	Koulutuskustannukset, mini-interventio
Palvelujen ostot yhteensä	2 400,00 €	- €	2 400,00 €	
Materiaalikulut				
Koulutusmateriaalit	500,00 €	- €	500,00 €	Painetut ja digitaaliset materiaalit
Aineet ja tarvikkeet yhteensä	500,00 €	- €	500,00 €	
Investoinnit ja hankinnat				
Ohjelmistot	- €	- €	- €	Tietokoneet, ohjelmistot
Puhelin ja ICT-laitehankinnat	2 000,00 €	- €	- €	
Koneet ja kalusto	- €			
Muut investointikulut	- €			
Investoinnit ja hankinnat yhteensä	2 000,00 €	- €	- €	
Vuokrat ja toimitilakulut				
Toimitilakulut	- €	- €	- €	Ei kuluja, tapaamiset omissa tiloissa
Muut toimintamenot				
Yhteensä	50 000,00 €	24 000,00 €	72 000,00 €	

6.3 Viestintä

Hankkeen viestintä keskittyy seuraaviin pääviesteihin:

- **Nuorten huumekuolemien ehkäisy on mahdollista** tehokkaalla yhteistyöllä, varhaisella puuttumisella ja matalan kynnyksen palveluilla.
- **Nuorten ei pidä jäädä yksin** – palvelut tukevat jokaista, riippumatta tilanteesta tai taustasta.

- **Päihteiden käyttö ei saa olla este avun saamiselle** – tukea on saatavilla oikea-aikaisesti ja ilman leimaamista.
- **Ammattilaisille tarjotaan konkreettisia työkaluja** nuorten päihdeongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn.
- **Viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen yhteistyö on avain onnistumiseen** – yhdessä voimme luoda vaikuttavia toimintamalleja.

Hankkeessa hyödynnetään monikanavaista viestintää, jotta tavoitetaan kaikki kohderyhmät tehokkaasti:

- Sosiaalinen media
- Verkkosivut ja sähköiset materiaalit
- Paikallislehdet, radio ja podcastit
- Koulutustilaisuudet ja tapahtumat
- Sisäinen viestintä ja sidosryhmäviestintä

Toimenpide/ Sisältö	Kohderyhmä	Väline/Kanava	Aikataulu	Vastuu- henkilö	Lisätiedot
Kokonaisvastuu hankkeen viestinnästä; tiedotteiden laatiminen, tulosten ja havaintojen julkaisu, verkkosivut, ammattilaisille ja nuorille ja perheille suunnattu materiaali, hankkeen eteneminen.	Nuoret, Nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset Nuorten läheiset Päätöksentekijät ja viranomaiset Järjestöt ja muut yhteistyökumppanit	Sosiaalinen media, verkkosivut, paikallislehdet, radio, koulutustilaisuudet, tapahtumat, sisäinen viestintä ja sidosryhmäviestintä sekä Thinking Portfolio, johtoryhmät ja ohjausryhmät.	1.4.- 31.12.2026	Projekti-koordinaattori	Tiedot matalan kynnyksen palveluista ja avun hakemisen helppoudesta. Stigman vähentäminen ja avun hakemisen normalisointi. Koulutusmahdollisuudet ja käytännön työkalut nuorten tukemiseen. Tieto päihdeongelmien varhaisista merkeistä ja saatavilla olevasta tuesta. Ohjeistus, miten toimia, jos nuorella on päihdeongelmia. Yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen.

Viestinnän tukim. mediasuhteet, some-strategia, lehdistötiedotteet, viestinnän linjausten hyväksyntä.	””	Sosiaalinen media, verkkosivut, paikallislehdet, radio, koulutustilaisuudet, tapahtumat, sisäinen viestintä ja sidosryhmä- viestintä	1.4.- 31.12.2026	Viestinnän asiantuntijat	
Viestinnän levittäminen omien kanaviensa kautta	Nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset ja viranomaiset Järjestöt ja muut yhteistyökumppanit	Sosiaalinen media, verkkosivut	1.4.- 31.12.2026	Kumppani- organisaatiot (kunnat, kolmannen sektorin toimijat)	
Viestintäkampanjojen tavoittavuuden ja vaikutuksen arviointi		Sosiaalinen media, verkkosivut, paikallislehdet, radio, koulutustilaisuudet, tapahtumat, sisäinen viestintä ja sidosryhmä- viestintä	1.4.- 31.12.2026	Viestinnän asiantuntijat	Mittarit: sosiaalisen median näkyvyys, osallistujamäärät tapahtumissa, palautekyselyt
Palautteen kerääminen ja analysointi	Nuoret Nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset Nuorten läheiset	Kyselyt, haastattelut, työpajat	1.4.- 31.12.2026	Projekti- koordinaattori	Järjestelmällinen palaute hankkeen aikana
Kohderyhmän osallistaminen hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen	Nuoret Nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset Nuorten läheiset	Työpajat, keskustelutilaisuudet	1.4.- 31.12.2026	Projekti- koordinaattori	Nuorten ja heidän perheidensä näkemykset ja kokemukset huomioidaan
Vaikuttavuuden arviointi	Nuoret Nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset Nuorten läheiset Päätöksentekijät	Kyselyt, haastattelut, tilastot	1.4.- 31.12.2026	Projekti- koordinaattori	Mittarit: pähteiden käytön väheneminen, palveluiden käyttöaste, asiakastyytyväisyys, ammattilaisten osaaminen, varhaisen puuttumisen

	ät ja viranomaiset Järjestöt ja muut yhteistyökumppanit				onnistuminen, yhteistyön sujuvuus, huumekuolemien määrä, palveluiden kattavuus, resurssien käyttö
--	---	--	--	--	--

6.4 Seuranta ja arviointi

Hankkeen edistymistä seurataan monialaisessa ohjausryhmässä, joka kokoontuu säännöllisesti arvioimaan hankkeen etenemistä. Projektipäällikkö/projektikoordinaattori raportoi viikoittain edistymisestä Lasten, Nuorten ja perheiden palveluiden johtoryhmälle. Lisäksi projektipäällikkö raportoi kuukausittain perhe- ja sosiaalipalveluiden johtoryhmälle. Kehittämistyö kuvataan Innokylään, ja projektin päättyessä seurataan, että hankkeelle asetetut tuotostavoitteet ovat toteutuneet. Seurataan myös, millaisia vaikutuksia hankkeella on hyvinvointialueelle ollut pidemmällä aikavälillä. Hankkeen edistymistä seurataan Thinking portfolio- projektityökalun avulla.

Osana hankkeen raportointia seurataan myös viestinnän toteutumista. Viestinnän onnistumista mitataan esimerkiksi sosiaalisen median näkyvyydellä, osallistujamäärillä tapahtumissa ja palautekyselyillä.

Kohderyhmän osallistaminen on keskeistä hankkeen onnistumiselle. Heidän näkemyksensä ja kokemuksensa otetaan huomioon palveluiden kehittämisessä ja arvioinnissa. Järjestelmällinen palaute kerätään nuorilta, heidän perheiltään ja ammattilaisilta ja yhteistyökumppaneilta hankkeen aikana. Tämä auttaa arvioimaan hankkeen vaikutuksia ja tekemään tarvittavia muutoksia. Palautetta kerätään esimerkiksi kyselyiden, haastatteluiden ja työpajojen avulla. Tämä lisää hankkeen vaikuttavuutta ja varmistaa, että palvelut vastaavat paremmin kohderyhmän tarpeisiin.

Vuoden 2025 lopussa arvioidaan, kuinka hyvin hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet ja millaisia vaikutuksia hankkeella on ollut nuorten päihdeongelmien ehkäisyssä ja hoidossa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Tämä sisältää esimerkiksi nuorten päihteiden käytön vähenemisen ja yhteistyön sujuvuuden arvioinnin. Hankkeen tavoitteiden toteutumista seurataan konkreettisilla mittareilla, jotka ovat mainittuna hankkeen tavoitteiden yhteydessä. Mittarit auttavat arvioimaan hankkeen onnistumista ja sen vaikutuksia nuorten päihdepalveluiden kehittämisessä.

6.5 Riskit ja niihin varautuminen

Riskin kuvaus	Seuraus, jos riski toteutuu	Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi	Vastuutaho (ohjausryhmä, projektipäällikkö, hanketyöntekijä...)
Hankkeen henkilöstö vaihtuu yllättäen	Hanketta koskeva osaaminen ja hiljainen tieto katoaa. Hankkeen sidosryhmillä saattaa olla väärä tieto oikeasta yhteyshenkilöstä.	Hankkeen dokumentointikäytännöt on kuvattu selkeästi ja niiden käyttöä valvotaan. Hankkeen yhteyshenkilötiedot päivitetään hankkeen verkkosivuille ja sidosryhmille tiedotetaan jatkuvasti hankkeessa tapahtuvista muutoksista.	Projektikoordinaattorit vastaavat dokumentointikäytäntöjen sisällöstä ja valvonnasta.
Kunnat ja kolmas sektori ei sitoudu hyvinvointialueen väliseen yhteistyöhön	Nuorten ja vanhempien palvelu ja tuki jää vajavaiseksi	Muodostetaan jo alkuvaiheessa vahva dialogi kuntien ja 3 sektorin kanssa missä muodostetaan yhteisiä toimintatapoja	Projektikoordinaattorit vastaavat dokumentoinnista ja valvonnasta.
Liian vähäinen resursointi. – Ei aikaa koulutuksen käymiselle, hyvinvointialueella ei ole resurssia järjestää jalkautuvia tai matalan kynnyksen palveluita, kolmannen sektorin toimijoita ei saada alueelle.	Palvelutarjonta jää vajavaiseksi ja alue pystyy osittain tarjoamaan päihdepalveluita nuorille	Varmistetaan riittävä resursointi palveluiden kehittämiseksi, toteutukselle ja seurannalle. Tehdään yhteistyötä ja avointa dialogia hyvinvointialueen johdon sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Ohjausryhmä, esihenkilöt yhdessä projektikoordinaattoreiden kanssa varmistavat riittävän resursoinnin hankkeen aikana ja sen jälkeen
Koulutettu henkilökunta lopettaa tai siirtyy muihin tehtäviin	Nuorten päihde ja riippuvuuteen koskeva osaaminen ja tieto katoaa.	Koulutetaan mahdollisimman laajasti, mutta järkevästi kohdennetusti	Projektikoordinaattorit pitävät kirjaa koulutetuista ja vastaavat sen arkistoinnista. Suunnitellaan pysyvä ratkaisu sille, että osaajat saadaan helposti kartoitettua.
Ei tavoiteta kohderyhmän nuoria ja heidän vanhempiaan	Asiakkaan ääntä ei saada kuuluviin, eikä palveluita pystytä kohdentamaan oikein. Projektin tavoitteet eivät toteudu.	Monialaisen ohjausryhmän kautta ja tiiviillä yhteistyöllä tärkeiden sidoryhmien kanssa varmistetaan kohderyhmän tavoittaminen jo varhaisessa vaiheessa. Tunnistetaan ne paikat, joissa nuoria ja heidän vanhempiaan tavoitetaan.	Projektikoordinaattorit

Valtionavustusta ei myönnetä ennaltaehkäisevien palveluiden ja matalan kynnyksen päihdepalveluiden kehittämiseen ja vahvistamiseen.	Alueen nuoret ohjautuvat myöhäisessä vaiheessa raskaampiin palveluihin, alueen ammattilaisilla ei ole palveluita tai tukea jota tarjota nuorille ja heidän vanhemmilleen.	Palkataan kaksi projektikoordinaattoria selvittämään alueen palveluvajetta ja -tarpeita sekä kehittämään palveluita ja tukea yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, poliisin ja kolmannen sektorin kanssa, koska projektissa mainittujen toimenpiteiden tekeminen ei onnistu johdolta oman työn ohessa hyvinvointialueiden heikossa taloudellisessa tilanteessa.	Vastuu palveluiden kehittämisestä jakautuu hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluihin.
Valtionavustuksen riittävyys hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen	Valtionavustus, joka on myönnetty hankkeelle ei riitä kaikkien tavoitteiden ja toimenpiteiden loppuun saattamiseen		

Lähdeluettelo

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue . (2023). *Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023-2025*. Noudettu osoitteesta <https://itauusimaa.fi/wp-content/uploads/2024/02/Ita-Uudenmaan-hyvinvointialueen-alueellinen-hyvinvointikertomus-ja-suunnitelma-2023-2025.pdf>
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue. (2024). *Kouluterveyskysely 2023 - Katsaus Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen opiskeluhuollon tuloksiin*. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue.
- Kailanto, S.;& Viskari, I. (2022). *Huumekuolemien ehkäisyn Suomen malli - Suosituksia huume kuolemien ehkäisemiseksi*. (S. K. Viskari, Toim.) Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL. Haettu 03 2025 osoitteesta https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/143786/URN_ISBN_978-952-343-819-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Policy, T. N. (17. 06 2024). *State Strategies for Preventing Substance Use and Overdose Among Youth and Adolescents*. Noudettu osoitteesta <https://nashp.org/state-strategies-for-preventing-substance-use-and-overdose-among-youth-and-adolescents/>
- Tilastokeskus. (31. 12 2022). *Tilastokeskus*. Noudettu osoitteesta <https://stat.fi/fi>